СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XL. Ч. 138. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 15 червня 1932. VOL. XL. No. 138. Jersey City, N. J., Wednesday, June 15, 1932. THREE CENTS.

ПОМЕР Д-Р В. СІМЕНОВИЧ

ВИЗНАЧНИЙ ГРОМАДЯНИН І СОЮЗОВЕЦЬ.

ШИКАҐО (Илинойс). — У понеділок, 13 червня, в годині пів до семої рано, помер тут старий український громадянин та заслужений член У. Н. Союза, д-р Володимир Сіменович.

Покійний родився в Монастириськах, повіт Бучач, у Галичині, 4 січня 1859 року. Ходив до школи наперед у Монастириськах, відтак до ґімназії в Бучачи й Бережанах. У 17 році життя вступив до кадетської школи з наміром перенестися до фльоти та помандрувати світами. По вислуженню військової служби пробував кінчити ґімназію. По її скінченню записався на права, але скоро виїхав у 1887 р. до Америки, за намовою відомого о. Волянського. Тут він редаґував якийсь час „Америку", дякував, орґанізував хори, драматичні вистави, торговельні кооперативи. Наконець став студіювати медицину, яку покінчив в Европі. Як лікар він вернувся в Америку й осів у Шикаґо. В 1907 році він вибирався вертатись до краю, але через нещасливий випадок захорів і остався в Америці.

В 1904 році приступив він до У. Н. Союза, для якого поклав був уже немало праці й передтим. Коли при У. Н. Союзі була „Просвітна Комісія", д-р Сіменович був її головою.

Кілька літ тому він занепав на поважну внутрішню недугу. Два роки тому він піддався поважній операції. Після цього смерть його стала тільки питанням часу.

Похорон відбудеться в пятницю, 17 ц. м., пів до десятої години рано, з погребового заведення Музики.

Д-р Володимир Сіменович

ГУВЕРОВІ ПРИХИЛЬНИКИ ЗА ЛАГІДНУ ПРОГРАМУ ЩОДО ПРОГИБІЦІЇ.

ШИКАҐО. — Прихильники Гувера дали до зрозуміння, що вони постановили предложити конвенції републиканської партії пропозицію, щоби партія заявилася за віддання прогибіції під голосування. Саму резолюцію ще держиться в тайні, але догадуються, що вона буде лагідна, щоби не зневохочувати до партії заґорілих прогибіційників.

Прихильники Гувера теж дають до зрозуміння, що Гувер стоїть за те, щоби його товаришем у кандидатурі був дотеперішній віцепрезидент Куртис. Гувер навіть має промовляти на конвенції за цю кандидатуру.

Прихильники відкликання прогибіційного закона заховуються дуже бундучно; вони кажуть, що їх побіда певна. Противники їх кажуть, що вони такої сили не мають, а тільки вдають силу, щоби застрашити конвенцію.

Заряд конвенції постарався, щоби наради конвенції були розсилані по всьому світі через радіо. Двіста стацій звязано разом, щоби цього доконати.

ЗА ОБМАНСТВО З ПРИВОДУ ШУКАННЯ ДИТИНИ ЛИНДБЕРҐА.

ВАШИНҐТОН. — Перед судом Дистрикту Колюмбії покінчилася розправа проти детектива Ґастона Булока Мінса, обжалованого за те, що він удавав, що шукає дитини Линдберґа, та в цей спосіб натягнув паню Евеліну Волш Меклін на 104,000 долярів. З тої суми Мінс дістав 100,000 долярів буцімто на заплачення окупу за випущення дитини, а 4,000 долярів на свої кошти.

Мінс боронився, що він справді дитини шукав та що він справді заплатив 100,000 долярів людям, про яких він вірив, що вони мали дитину та могли її видати.

Прокуратор говорив, що коли родина й приятелі Линдберґа напружували всі сили, щоби добути дитину, Мінс придумав чортівський плян, щоби дістати гроші для себе.

Лава присяжних, зложена з 11 мущин та 1 жінки, по короткій нараді признала Мінса винуватим. Йому грозить кара вязниці до 10 літ та гривна до 1,000 долярів. Він вніс спротив.

РАДЯТЬ ДАТИ ПРИВАТНІ ПОЗИЧКИ ПОТЕРПІВШИМ ЧЕРЕЗ КРІЗУ.

ВАШИНҐТОН. — Перед сенатовим комітетом для банкових справ виступали кілька великих підприємців з думкою, що уряд повинен допомагати в крізі приватним підприємцям позичками з федеральної реконструкційної фінансової корпорації.

СТРАЙКИ В ПАПЕРОВНЯХ.

ГВИПЕНІ (Ню Джерзі). — Паперовні Мекювен Бродерс заявили зниження робітничої заплати на 10 процентів. Робітники вислали до фабрикантів своїх представників, щоби запротестувати проти знижки. Коли фабриканти відмовилися відкликати зарядження, кількасот робітників паперовень покинули роботу.

ЗНОВ БІЙКИ В НІКАРАҐВІ.

МАНАҐВА. — Між американськими маринарами й нікараґванськими повстанцями прийшло в суботу до нового бою. Кажуть, що в ньому згинули сім Нікараґванців. Американські маринарі не мали страт.

ЩЕ ДВА КОМУНІСТИ АРЕШТОВАНІ.

В Монтреалі державна поліція арештувала без варанту Степана Воробця, скарбника „Української Фармерсько-Робітничої Ліґи", й Миколу Майчука, члена тої орґанізації. Обох вивезено до Ґаліфаксу, звідки мають їх депортувати. Оба мають стати перед іміґраційною комісією. Оба жалують за Канадою і кажуть, що їм ніде не може бути так добре, як в Канаді.

В Ґаліфаксі знайшовся також як коронний свідок сержант поліції, Леопольд, який кілька літ був секретарем комуністичної партії на західню Канаду під прибраним іменем Еселвайн і доставив поліції дуже цінні документи про орґанізацію й працю комуністичної партії в Канаді. В Ґаліфаксі він має доказати документами, що Українська Фармерсько-Робітнича Ліґа є під контролею комуністичної партії, а не якась собі безпартійна орґанізація.

ДВА РОКИ ТЮРМИ ЗА ПОБИТТЯ ДИТИНИ.

Примірну кару вимірив суд у Гемилтоні (Канада) якомусь Патрикови Мек Келіянови за побиття свого чотиролітнього сина. Нелюдський батько катував дитину, поки ціле тіло не покрилося синяками.

ЩАДЯТЬ НА ШКОЛАХ.

У вінніпезькій міській раді ґрупа бизнесменів запропонувала скоротити шкільний рік на один місяць, щоб у той спосіб заощадити річно 250,000 долярів. Це вже друга того роду інтервенція заінтересованих бизнесовців і банків у міській управі з порадами, що місто має зробити, а чого ні. Розходиться про зменшення видатків міста на ріжні справи.

„ЦАРЕВИЧ" НА БІЛОРУСІ.

Большевицька влада пошукує в Білорусі якогось хитруна, котрий упевняє, що він царевич, який вратувався і взиває населення повалити большевицьке правління та створити незалежну Білорусь. Летючки того самозванця кружляють по всій Білорусі, навіть у Заславні. Большевики визначили нагороду тому, хто зловить „царевича".

ЗА НАЦІОНАЛЬНИЙ ГИМН.

Читальня „Просвіти" в Урмані, пов. Бережани, влаштувала Шевченкове свято силами поморянських просвітян. По закінченню концертової частини авдиторія почала співати національний гимн. Присутні на салі поліціянти позаписували собі декого з присутних. Незабаром прийшли до Урманя 3 умундуровані поліціянти та один зі слідчого відділу й почали в громадському уряді переслухувати позаписуваних на святі громадян, а по списанню ґенералій відставили до Бережан Василя Кулика, Миколу Когута, Михайла Когута, Льва Кулика, Івана Свободу та Льва Наконечного, голову читальні в Урмані. На постерунку в Бережанах переслухували всіх на тему програми свята та по переслуханню випустили. Тільки Льва Наконечного притримали довше і щойно на другий день, переслухавши, випустили. Радили не бавитись політикою, а пильнувати весняних робіт у полі.

НАГІНКА НА КООПЕРАТИВИ.

Староство у Володимирі зажадало від усіх українських кооператив плянів помешкання та внутрішнього урядження склепів. Тепер зявляються перші ластівки цього наказу. Так від нововідкритої кооперативи в селі Поничові, яка в свому часі внесла всі потрібні документи, зажадали ще 40 золотих на кошти санітарної комісії, яка мала „збадаць" справи на місці. З огляду на те, що всі грошеві засоби, які мала кооператива, витрачено на пляни та інші потреби, санітарних коштів не внесено і кооперативу зліквідовано. Кооперативу в селі Бужковичах замкнено з наказу влади тому, що вона не внесла вимаганих документів. Лише на великі просьби дозволено її знову відкрити.

ВОРОХОБНЯ ВЯЗНІВ.

У тюрмі для важко засуджених у Коронові (біля Бидґощі) мала цими днями місце ворохобня вязнів. Вязні побили вікна й посуду та поломили обстановку у своїх келіях. Заряд тюрми покликав на поміч поліцію, яка по цілому дневи облоги привернула в тюрмі лад. Двох вязнів ранили.

ОХОТА ДО ҐАЛАБУРД І „ТРАДИЦІЯ".

На днях замкнено рільничо-лісове заведення львівської політехніки в Дублянах. Причиною замкнення заведення були погрози польських студентів, які студіюють у цьому заведенні, на адресу студента-Жида Бавера. У летючці, яку видали в звязку з тою справою польські студенти, подано як оправдання такого поступовання те, що Бавер є Жидом, а „традиція" не позволяє, щоб жидівські ноги ходили по дублянських лісах і полях.

НЕМА ДУРНИХ.

Румунське міністерство внутрішних справ розписало конкурс на доставу ріжних товарів. Але ніхто з оферентів не зявився. Були лише листи, в котрих купці заявляли, що жадають готівки.

ВОНА ЙОГО БИЛА, А ВІН ПІШОВ СПАТИ.

У Княжім (пов. Снятин) Параска Винничук побила гачком по голові свого чоловіка Андрія. Чоловік поклався після того спати й помер до кількох годин.

ДУШОГУБСТВО.

В Хоросткові, пов. Копичинці, застрілив хтось вистрілом з револьвера огородника дібр ґр. Семенського, Івана Жеребецького. Під замітом душогубства арештували Вінкентія Беренду, що мав з убитим особисті порахунки.

КРІЗА В КАСИНАХ ГРИ.

Усі касина гри на Рівієрі нарікають на дуже малий оборот. Касино в Монте Карльо, перший раз відколи істнує, не виплатило дивіденди своїм акціонарям. Крізу в касині відчуває дуже болючо держава Монако, для якої доходи з касина творили дотепер більшу половину буджету.

БЕЗРОБІТНИЙ КИНУВСЯ В ЗБІРНИК РОПИ.

Безробітний Йосиф Жиґмонт з Борислава кинувся в збірник ропи в тустановицькім лісі біля церкви св. Миколи. Пожежна сторожа шукала тіла самогубника, та не знайшла.

ГІТЛЄРОВИ ЗНОВ ДОЗВОЛЕНО МАТИ СВОЮ АРМІЮ

БЕРЛІН (Німеччина). — Уряд фон Папена дозволив націонал-соціялістам, Гітлєрівцям, відновити свої „штурм-батальони", що числили в своїх лавах понад 400,000 членів, добре узброєних, навіть літаками, ґарматами та панцирними автами. Як відомо, уряд Брінінґа розвязав цю гітлєрівську армію 13 квітня б. р., саме перед виборами до парляменту.

Всі члени гітлєрівської армії отримують від орґанізації 95 центів на день, а крім того багато з них ще одержують допомогу з фонду безробітних. Отже бути членом націонал-соціялістичної армії є досить поплатно. Премієри міністрів урядів Баварії, Бадена та Віртемберґа протестували перед президентом Гінденбурґом проти того, що він розвязав парлямент і призначив уряд виключно з членів воєнної кліки, які нічого не мають спільного з політичним життям держави. Крім того вони рішучо протестували проти відновлення гітлєрівської армії. Та видно, що протести нічого не пособили.

Далі уряд фон Папена видав декрет, по якому всі, хто має якусь платню за свою працю, має платити державі півтора проценту з неї податку. Разом з тим уряд значно зменшує допомогу безробітним та виплату бонуса ветеранам Великої Війни.

РІШЕНО ПОСТАВИТИ ҐОРҐУЛОВА ПЕРЕД СУД.

ПАРИЖ (Франція). — Уже остаточно рішено, що вбийник президента републики, Росіянин Ґорґулов, є відповідальним за свої вчинки, бо це цілком нормальна людина, а тому він має бути поставлений перед суд по закінченню слідства. День початку судової розправи призначено на 7 липня б. р. Прокуратура буде вимагати для Ґорґулова смертної кари.

Ґорґулов увесь час старається вдавати з себе божевільного, або спасителя Росії, Франції та цілого світа від большевиків. Та всетаки поліція й слідча влада вважають, що протибольшевицькі заяви він робить лище з метою затерти сліди своєї служби в большевиків.

АНҐЛІЙЦІ КРИТИКУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКУ ПОЛІЦІЮ.

ЛОНДОН (Анґлія). — В британському парляменті має прийти до запиту уряду, чи думає він робити що в справі самогубства Вайолет Шарп, покоївки в домі Морова, яка поповнила самогубство в звязку з убивством дитини Линдберґа. Вайолет Шарп є анґлійська горожанка й згідно з переконанням британської поліції, яка робила в цій справі свої доходження, Шарп нічого не мала спільного з викраденням та вбивством дитини Линдберґа.

В парляменті має наступити запит послів до уряду, що він думає в цій справі робити й чи не вважає потрібним протестувати перед американським урядом, що поліція стейту Ню Джерзи своєю жорстокою методою допитів довела Вайолет Шарп до самоґубства.

Анґлійська преса нападає рішучо на методи „третього ступня", яких уживає на допитах американська поліція. Деякі ґазети називають поліцію стейту Ню Джерзи душогубами. Загальна опінія в Анґлії дуже схвильована смертю Вайолети Шарп.

РУМУНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗВЯЗАНО.

БУКАРЕШТ (Румунія). — В додатку до катастрофального економічно-фінансового стану держави ще приєднався політичний хаос. З упадком Йорґи годі було сформувати новий парляментарний уряд, який мав би в парляменті більшість голосів, що підтримувалиб його.

Тому король Кароль розвязав парлямент. Нові вибори до парляменту призначені на 17 липня, а до сенату на 20 липня. Новий парлямент має зійтися на свої засідання 30 липня.

ШІСТЬ МІСЯЦІВ ВЯЗНИЦІ ЗА ПОБИТТЯ АЛЬФОНСА XIII.

МАРСЕЛЬ (Франція). — Французький суд засудив на 6 місяців вязниці Еспанця Маcанареса за те, що він кілька разів ударив в лице бувшого еспанського короля, Альфонса XIII, коли він приїхав до Марселю з морської прогульки. Маcанарес пояснював свій вчинок тим, що не міг стерпіти, побачивши веселого Альфонса XIII, який тепер забавляється на чужині, коли свою державу він довів до того, що там нарід вимирає з голоду та злиднів.

Сам Альфонс XIII не подавав ніякого скарження до суду на свого напасника.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ КОМПЕНЗАЦІЙ ЗА РЕПАРАЦІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Все більше підносяться голоси, що коли Німеччина дійсно не може платити рапарацій, то можливо Франція за це дістане якусь компензату. Як на таку компензату вказують на Сарський вугляний район, який тепер тимчасово знаходиться під зарядом Франції.

Французи кажуть, що Німеччина більше привозить своїх виробів та краму до Сару, ніж купує там вугля. Тому, мовляв, Сар не є конче потрібний Німеччині.

"SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Тел. „Свобода": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СЬОГОРІЧНІ КОНВЕНЦІЇ

У вівторок починається в Шикаґо конференція републиканської партії, має встановити „плятформу", себто виборчу програму на цьогорічні вибори, та поставити кандидатів партії на уряд президента й віцепрезидента Злучених Держав. Зараз по цій конвенції відбудеться там конвенція демократичної партії, яка зробить те саме для цеї партії. Ці конвенції є важні тому, бо з них вийде людина, яка буде найближчим президентом Америки, та вийде начерк його політики. Тому конвенції викликають широке зацікавлення в краю й поза краєм.

Демократам лекше буде написати програму, бо вони будуть уже знати, що написали републиканці. Звичайно, їм прийдеться тільки заняти інше становище. Републиканці, які будуть радити перед демократами, мусять перші поставити на папір, чого вони хочуть від уряду та що вони обіцяють виборцям.

Та зате републиканці мають менше клопоту з вибором кандидатів. Зовсім природно, партія при правлінню іменує старого президента кандидатом, бо не іменувати його значило би дати вотум недовіря не тільки йому, але й цілій партії. Коли яка боротьба буде за кандидатури в републиканців, то вона буде обертатися коло вибору кандидата на уряд віцепрезидента. Та хоч боротьби не буде, то всетаки іменування президента в часи депресії не роблять републиканів дуже щасливими: вони добре знають, що то не лише в Італії люди кажуть „От проклятий уряд. Уже шестий день іде дощ".

Демократи не будуть мати клопоту з плятформою, але будуть мати його з вибором кандидатів. Цього року, подібно як чотири роки тому, станули проти себе сильні кандидати. Між ними йде завзята боротьба, яка може наробити партії багато клопоту. Коли цеї боротьби заряд скоро не полагодить, то прихильники кождого кандидата для поборення противника можуть взятися за такі способи аґітації, які пошкодять уже не тільки самому кандидатови, але й самій партії. Ця боротьба буде без сумніву дуже цікава, але вона не вирішує головних питань політики, які стоять перед конвенцією.

З цих питань найважнішим є, очевидно, питання ухилення депресії, покінчення з крізою, безробіттям. Як заповідаються конвенції, про ту справу там буде мова, але ледви чи котра з конвенцій великих партій здобудеться на зроблення рішучого кроку, або хочби сказання рішучого слова в найважнішій справі для теперішньої Америки.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КОНҐРЕС В АМЕРИЦІ

III.

На другий день Жіночого Конґресу, крім згаданих раніше рефератів, предсідниця Союза Українок в Америці, пані Олена Лотоцька, прочитала змістовний реферат на тему: **„Праця Українського Жіноцтва в міжнародніх орґанізаціях"**. В обширному рефераті було вказано на те, які труднощі стрічають українські жіночі орґанізації при праці в міжнародніх орґанізаціях, бо вороги українського державно-визвольного руху стараються всіми силами недопускати українського жіноцтва до участи в міжнародніх орґанізаціях, як жіноцтва того народу, що не має своєї власної держави. Часами ворогам удається добитися свого, тому в деяких міжнародніх орґанізаціях українське жіноцтво змушене було припинити свою діяльність.

В деяких орґанізаціях, хоч наше жіноцтво й є повноправним членом і має право провадити широку працю, воно її не може розвинути через матеріяльні злидні, бо головна праця в тих орґанізаціях спадає на плечі жінок зпоміж української еміґрації в Европі. **Американське українське жіноцтво може багато пособити матеріяльно своїм сестрам репрезентувати гідно й достойно українську націю в міжнародніх орґанізаціях, або навіть брати активну участь у праці тих орґанізацій разом з тими українськими жіночими орґанізаціями, що вже є повноправними членами міжнародніх орґанізацій.**

Цікавий реферат вислухано з великою увагою, а оплесками Конґрес висловив свою однодушну згоду на ухвалення резолюцій, яких проєкт пані О. Лотоцька прочитала перед передачею їх резолюційній комісії. В тих резолюціях було запропоновано доручити Головній Управі СУА, **щоб у всіх міжнародніх орґанізаціях жіночих, яких завдання не противиться статутови та діяльности СУА, було репрезентоване українське жіноцтво через СУА, чи через які інші орґанізації українського жіноцтва.** Зокрема доручено працю СУА тісно кординувати з роботою тих українських жіночих орґанізацій, які вже є членами міжнародніх орґанізацій та давати іншим, співзвучним до СУА українським жіночим орґанізаціям, моральну й матеріяльну підтримку для їх міжнародньої праці.

Засідання сесії Конґресу другого дня закінчилося знову блискучою промовою-рефератом панни Марії Бек на тему: **„Будучність України в руках української жінки"**. Цей реферат був виголошений українською мовою з такою силою експресії, що захопив і чарував усіх, хто його слухав. Може навіть імпульсивно по формі цей реферат, як для конґресу, був виголошений занадто горячо, але в нім почувалося, що шановна прелеґентка говорить з глибини серця.

Панна М. Бек звернула увагу на те, що **українська жінка в огні останньої визвольної боротьби переродилася з сентиментально-плаксивої в відважну геройку; що тепер українська жінка буде виховувати покоління не плаксіїв і рабів, які все нарікають на свою недолю, а буде виховувати відважних, енерґійних і сміливих борців за своє життя, за свій нарід, за краще майбутнє всього людства.** Шановна прелеґентка підкреслила ту велику ролю, яку грає жінка у вихованню цілої нації, й кликала українську жінку поставитися до свого завдання ще уважніше, бо яких жінка виховає дітей, такі з них вийдуть майбутні українські діячі, проповідники, такі з них виростуть народні маси.

Тут хочеться сказати кілька слів про цікавий тип молодого українського покоління в Америці, який представляє собою п. М. Бек. Роджена в Америці й вихована початково в американських школах, вона поїхала до Рідного Краю, де вчилася в українських школах й брала живу участь в українському пласті. Потім знову вернулася до Америки й, тяжко працюючи на шматок хліба, скінчила американські школи, а нарешті перед самим Жіночим Конґресом закінчила правничий факультет пітсбурського університету. Однаково відчуває себе й Американкою й Українкою, а любов до Рідного Краю своїх батьків та того народу, звідки походять її батьки, цілком гармонійно сплітає з любовю до своєї батьківщини та до того народу, серед якого вона родилася, виросла, жиє й має жити. До того прекрасно, без найменшого акценту, володіє українською й анґлійською мовою. Мимо гарної дзвінкої вимови в обох мовах, не плутає в українську мову американських слів, що стало тут звичаєм серед українських еміґрантів, як також не спиняється над чисто анґлійськими висловами, коли говорить анґлійською мовою. Сама поява на Конґресі отакого типу молодого українського покоління є великим аґітаційним фактором за те, як повинно виховуватися українське молоде покоління в Америці.

Другий виступ п. М. Бек в українській мові був ще більшим триюмфом, ніж перший її виступ в анґлійській мові, й викликав ентузіязм серед присутніх у салі. Делеґатка з Филаделфії, пані Анастасія Рибакова, не могла спокійно стримати своїх почувань і виголосила надтхену промову про те, як Українці повинні виховувати в Америці своїх дітей, а зразком та ідеалом для них має бути шановна панна Марія Бек.

Увечорі відбулась у готелю „Комодор" вечеря делеґаток на Конґрес та запрошених гостей. Підчас вечері пані д-р Неоніля Пелехович, як тостместерка, привитала присутніх гостей, звертаючися з осібним привітом до чужих провідничок, які прийшли на вечерю з наміром промовляти до зібраних.

Пані О. Лотоцька висказала вдоволення аранжерок Конґресу з успіху Конґресу. Труднощі, які мали аранжерки, виплатилися десятикратно та дають їм віру, що дальша праця принесе ще кращі овочі.

Пані Еделман в імени Міжнародньої Орґанізації Мира й Свободи вказувала на небезпеку війни, на нездібність війни полагоджувати міжнародні конфлікти та на випливаючу з цього потребу мира. Коли мира треба, то передовсім жінка є покликана працювати для мира з таким самим завзяттям, з яким багато жінок працювало підчас останньої війни для війни.

Фені Герст, відома письменниця, висказувала свою радість, що доля дала їй нагоду засісти серед нових Американок, які ще не так давно приїхали сюди в Новий Світ шукати нової вітчини. Вона все цікавилася такими людьми, писала про них, і рада, що може на зборах бачити, як жінка свідомо приноровлюється до нового краю.

Пані Геролд Милиґен пригадала присутнім Українкам, що її орґанізація „Нещенел Кавнсил оф ді Юнайтид Стейтс" має такі самі цілі, як Союз Українок. Довшу промову виголосила пані Бремер в імени міжнародньої ради при УWCA. Вона підчеркнула ряд практичних цілей, які жінки повинні переводити в життя, коли вони хочуть бути живучою орґанізацією. Між цілями говорила вона про потребу плекання рідної мови батьків у публичних школах Америки, а особливо звернула увагу на те, які вигоди українська жінка має, ставши американською громадянкою. Тоді українська жінка має широку можливість боротися за краще майбутнє не лише Америки, але й старої її батьківщини.

Пані Савеля Стечишин привитала зібраних від українського жіночого руху в Канаді. Підстави для такого руху в Канаді більше підходячі й тому там він скорше почався й краще розвинувся. В Америці жінки мають більше труднощів, але бесідниця, на основі своїх обсервацій з Конґресу, не сумнівається, що ця орґанізація розвинеться як найкраще в короткому часі.

Д-р Л. Мишуга привитав Жіночий Конґрес від імени У. Н. Союза та його орґану „Свободи", зазначуючи, що У. Н. Союз завжди старався притягнути жіноцтво до орґанізаційної праці, а в себе дав українським жінккам три місця в Головнім Уряді й готов їх дати більше та повитати радо українську жінку як українську редакторку.

Обговорюючи модерний тип жінки, д-р Мишуга змалював образ Лесі Українки, як тої жінки, про яку писав Іван Франко, що це „одинокий мужчина на всю соборну Україну". Це є та модерна жінка, котра не нарікає на кривди й негоди, а голосить, що гірше було би жити в світі, колиб не було за що боротись і за що страждати; котра вважає траґедію в життю людини й народу тим, що дає глибінь і зміст життю.

Клонючи свою голову перед тою жінкою, що напружує свій розум, набуває знання та підносить себе й націю на вищий культурний щабель, заявився бесідник за потребу дальшого реформування українького жіноцтва в тім дусі, як реформував його Іван Франко, коли писав:

„З богині женщини зроблю [людину,
І з педесталу божища зіпхну.
Зате у груди серце дам лю- [бляче,
І в мозок вложу думку за- [пальну".

Кождий сотик, кождий даток
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

СЕНЕҐАЛЬЦІ ВПИВАЮТЬСЯ ПЕРФУМАМИ.

Між туземцями Сенеґалії розпаношився алькоголізм до тієї міри, що державна рада мусіла ввести високі мита на привіз алькогольних напитків. При розсліджуванні привозових статистик впадала в очі велика скількість привозу перфум, яку було дуже тяжко пояснити дбайливістю Сенеґальок про красу. Після подрібнішого досліду ствердили, що Сенеґальцям засмакували саме перфуми. Попри це перфуми як алькогольні напитки дуже небезпечні, бо по більшости мають у собі 70 а навіть 90 процент алькоголю. Перфумерійний промисл викрив цю слабу сторону сенеґальців скорше ніж влада, тому до Сенеґалії привозили перфуми, які мали в собі значну скількість алькоголю, зате мало перфумерійних есенцій. Тому влада підвищила мито на перфуми, які мають меньше ніж 15 грамів пахучої есенції на 1 літру.

В. Будзиновський.

ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА

(Оповідання).

(5)

— Покинув, бо друга йому ліпше подобалася. Його перша любов, що була як соломяний вогонь, остигла... Майже кожда перша любов... то соломяний вогонь.

— Не тому, що кожда перша любов, то соломяний вогонь! Його любов остигла тому, бо його суджена приймала його в звичайній, хоч чистій і приличній домашній ґардеробі. Покинув її для пустої кокетки, котра цілу свою інтеліґенцію вкладає в сукні, фризуру і перфуму. Третій нумер, то наш сусід. Хоч жонатий, залицяється до кождої гарнішої дівчини. На жінку, з котрою оженився з великої любови, тепер і не дивиться.

— Правда ваша, панно Галю. Та може слушність мають і ті, котрих ви ганите. Всі дівчата тої гадки, що як одну любиться, то на другу не можна і оком глипнути. Мені знов здається, що гарне, то гарне і мусить кождому подобатися. Як дві дівчині гарні, то вони обі мені подобаються. Думаю ще й так, що так добре, як в одній, можна любитися в двох і трох. Як любуємося гарними образами, творами людських рук, копіями живих дівчат, то чомуж не любити нам живі оріґінали? Як нам подобаються нараз три гарні образи, то чомуж би не мали подобатися одночасно три гарні дівчині?!

— Як ви свої теорії перемінете в практику, то ваша жінка не буде мати з вас потіхи.

— Хібаж я думаю женитися? Від повітря, голоду, вогню, війни і від жінки — хорони нас Господи!

— Коли ви вже зачинаєте відхрещуватися від жінок, то ви на найліпшій дорозі до ліквідації кавалерства. Воно дуже часто від того зачинається... Я цікава, хто буде та щаслива, що дістане мужа, який годен любитися в двох і трох нараз!

— Певно, певно. Я вже рішився зліквідувати моє парубоцтво. Пильнішої роботи не заю. Саме того я прийшов сюди на виставу, щоб оглянути дівчата. Я й тому також взяв на себе святочний одяг.

Глянула на нього своїми великими, чорними очима. На її лици малювалася нескінчена втіха. Ще ніколи Стефан не видався їй такий гарний, як нині. Не сумнівалася, що він про неї думає, тільки ще не хоче сказати.

— Не маєте поняття, як вам гарно в тім ґарнітурі! Цілком інший чоловік, ви все повинні так носитися.

— Бачите? І вам подобається не сам мужчина, а його краватка.

— Краватка? Думаєте, що лиш краватка? Так то добре ви мене пізнали?

Стефан не знав, що відповісти. Хотів відплатитися їй рівною міркою, якимсь компліментом. Вона також видалася йому нині дуже гарною, гарнішою як звичайно.

— Русалки при світлі місяця не можуть так гарно виглядати, як вона при синявім блеску електричних лямп, — Стефан думав.

Обоє ішли мовчки поміж двома рядами високих, рівно обрізаних корчів. З площі вистави вітер доносив голос музики. Грали вязанку з оперових мельодій. Саме тепер нісся уривок з опери „Галька", в котрім парубок докоряє дівчині, що коли прийшов панич, то вона для того панича покинула його. В душі Стефана ситуація обернулася. Він силкувався зримувати і під мельодію підвести докір дівчини, що коли прийшла багата панна, то він для тої панни покинув свою любку. В його душі виринули два образи: Галя і школярка. Він порівнував їх.

Мовчки зайшли у вузьку алею. Густий пліт корчів і дерев, котрих корони сходилися над їх головами, не допускав світла тисячів електричних лямп, що як море зір сяли на площі вистави. Місяць також десь подівся і в алеї було темно, що й одно одного не бачило.

— Як тут темно, як тут темно! Аж лячно! — промовила тихенько Галя.

— Ще погубимося. Держіться мене — Стефан сказав і подав їй рамя.

— Як гарно грають, — замітила. — На горі, серед того гамору не виходить так гарно.

— Посідаймо і хвилю послухаймо!

Стефан вимацав палицею лавку і усіли. Він опер руку о поруче лавки за її плечима і гладив її косу. Доки музика грала, вони мовчали. Його рука вже зсунулась була на її стан.

— Чули ви, пано Галю, як музика закінчила? Що ви скажете на таке закінчення: „моя Галю, ти єдина!"?..

Не ждучи на відповідь, пригорнув дівчину сильно до себе і на її устах витиснув горячий цілунок. Вона не боронилася, не вивиралася з його обіймів. Головку сперла на його груди і без протесту відбирала його цілунки. Було темно, отже Стефан не міг бачити, якою утіхою сяло її личко; як вона на-пів отвореними устами усміхалася, розкішною, лагідною усмішкою, як дитина у сні.

Стефан ще ніколи не учився з такою охотою, як на другий день. І на гадку не прийшло йому виходити на зустріч школярці, що його товариша дуже здивувало. Про причину не питав, бо, знаючи, що Стефан попереднього дня з Галею був на виставі і в парку, догадувався, що в його серцю таки побідила Галька.

Вечором Стефан знов блудив з Галею в парку і пояснював їй зміст своєї нової праці, до котрої матеріяли уже зібрав був і лиш викінчення відклав на час по іспиті. Галя слухала уважно і вдивлялася в нього мов у зорю.

— Як йому поталанить викінчити працю, так, як його плян — думала — то він стане славним, може найславнішим чоловіком у нас.

Їй ще більше залежало на удачі, як Стефанови. Вона все мріяла, що його слава колись загомонить широко-широко, не лише в краю, але й поза його границями. Надіялася, що з тої слави частина перейде і на неї.

Зайшли знова в ту саму темну алею, що вчера і усіли на лавці. Розмова урвалася. Галя зачала була про щось говорити, та він збув її півсловом і вона замовкла. Стефан бився з думками, та ніяк не міг дійти з ними до ладу. Галю обхопив нервовий несупокій. Була певна, що він важить, чи це, що зачав був попереднього вечора, докінчити вже нині, чи справу лишити в завішенню, або може взагалі забути, як дрібний епізод, про котрий і згадувати не варта. Потерпала, що як не докінчить нині вчерашньої розмови, то до цього взагалі ніколи вже не вернеться. Щоби залізо кувати, поки гаряче, вона зразу хотіла розпочати розмову таку, якою могла би потягнути його за язик. Лиш потерпала, що як незручно возьметься до діла, то сама попсує справу. Подумала, що вечор довгий, та покищо ліпше не зачинати. Може пізніше буде до цього ліпша нагода.

— Щось довго надумується, — міркувала. — Мабуть не може рішитися. Справді, ліпше буде самій не зачинати.

— Ходім між людей, — мовчанку перервав Стефан.

— Лихий знак. Таки треба спровокувати рішення — подумала.

Несвідомо сіпнула його за рукав і приневолила його лишитися на лавці.

— Сидіть ще троха, — сказала. — Тут так тихо, так любо... Чому ви так замовкли? Маєте яку журу? Чи може розважаєте щось дуже важне?

— Важне воно є, та мені ще пора про таке думати.

— Не вільно мені знати, про що ви так думаєте і що для вас таке важне?

— А вам це на що?

— Так... Виж знаєте, що я дуже цікава.

— А може це для вас й ліпше було би, як би ви не знали цього, про що я саме тепер думав?

— Ліпше? ліпше? — ледви чутно вишептала. — Тепер я ще цікавіша. Тепер я вас прошу. Скажіть. Вхопила його руку і повторила благально:

— Скажіть! Коли зачали, то й докінчіть!

Стефан нахилився до неї і шепнув:

— Галю! любиш ти мене?

— Ви питаєте? По що це питання? Ви чванилися, що вмієте читати в людській души. Ви повинні були це давно вичитати з моїх очей. Ви й вичитали. Як би не це, то таке питання було би з ваших уст не вихопилося. Ви знаєте. Ви добре знаєте, хоч між нами про це бесіди не було. На щож питаєте?!...

— Любиш? — питав шепотом. — Я хочу мати ясну відповідь.

— Люблю, люблю! — сказала тихонько, присуваючися до нього.

Хвиля мовчанки.

Галя, троха збентежена, зачала перша:

— Ви вже знаєте... а я не довідаюся? Яка ваша відповідь? Чому мовчите? Чи ви мене питали тільки з цікавости, чи тому, що й ви мене любите?

Стефан не відповідав. Лиш пригорнув дівчину кріпко до себе і покривав цілунками уста, очи, шию.

Утихли цілунки, замовкли слова. Лиш легенький шепіт ліщини зливався з глибоким, скорим віддихом дівчини в тихі, ніжні акорди. Галя цілим своїм єством потонула в думках, мріяла про своє щастя. А Стефан?...

(Дальше буде).

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

II.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

Хлібозаготівля. Перебіг хлібозаготівлі в Укр. Радгоспах.

Як подає московська „Правда" — „Українські колгоспи майже зовсім здержали хлібозаготівку. У зерно-радгоспі ім. Косіора на Херсонщині кукурузу зібрали щойно 25 грудня минулого року. Частина збіжа зігнила в копах; більшу частину розграбували. Від 14 січня хлібозаготовки припинено і сам заступник керманича Українського зернотросту, Завадський, заявив бриґаді „Правди": **„Хліба більше нема! Плян не виконаний! Радгоспи Винницького цукротресту виконали плян 1931 р. лише на 80.8% і спинили хлібозаготовки".**

(„Правда" 1932, 26/I.).

Темпи хлібозаготівлі у лютому зменшуються.

Виконання пляну хлібозаготівлі 1931 року чим далі тим все більше відстає від завдання. Так, наприклад, райони київської ґрупи на 11 лютого спромоглися виконати завдання ледви що на 80.9%, з них жита на 79.8%, пшениці 89.3% річного пляну. Річний плян Мірчука виконано на 36%. („Прол. Правда" 1932, 12/II. ч. 36).

„Прол. Правда" подає відомости про зменшення темпу хлібозаготівлі по Київській ґрупі, при чому зазначує 38 районів з 68 районів, що у зменшенню темпу особливо виділяються. Серед цих районів є: Таращанський, Фастівський, Гайсинський, Уманський та інші. Найвідсталіший в хлібозаготівлі, **Тульчинський район, що протягом останньої йон, що протягом останньої пятиденки січня не заготовив ані одного кільоґрама хліба.** Поза цим районом преса зазначує ряд районів, що виконали план заготівлі (річний) ледви яких 60%.

У районі Татієвському — як подає таж ґазета — із 40 колгоспів району тільки 11 виконали плян хлібозаготівлі. Решта здали від 30 до 60% пляну. („Прол. Правда" 1932, 4/II. ч. 29).

Перебіг хлібозаготівлі серед одноосібників на лютий 1932 р.

„На першого лютого одноосібняки не здали державі близько 22% свого річного пляну хлібозаготівлі.

„Причина ганебного відставання в тому, що керівні організації **відсталих** районів по опортуністичному не доцінюють хлібозаготівель серед одноосібняків, не розгорнули серед контрактантів орґанізаційно маршової роботи. Подекуди намагаються перекласти борг одноосібняків на колгоспи; хоч одноосібняки можуть виконати плян...." („Радянське село" 1932, 6/II. ч. 863).

Хлібозаготівля в колгоспах в лютому (на початку місяця).

Як подає „Молодий Більшовик", „Останнього часу темпи хлібоздавання в колгоспному секторі ганебно зменшилися. Першого пятиденника в лютому колгоспи України виконали тільки— 0.3% свого річного хлібозатовельного пляну. Поруч багатьох колгоспів, що виконали і перевиконали своє завдання, є чимало таких, що досі великою мірою не сплатили свого великого боргу державі". („Молодий Більшовик" 1932, 12/II. ч. 14).

Хлібозаготівля на Криворіжу.

„Комуніст" подає, що: „Криворіжа в січні заготовило ледви 6.2% свого місячного завдання, воно заборгувало пролетарській державі велику скількість пшениці. Криворізький провід ще на початку січня спробував обдурити пролетарську державу..."

Перебіг хлібозаготівлі у лютім.

Як подає „Молодий Більшовик" — „Темп хлібозаготівель на Україні неприпустимо ганебний. Особливо незадовільно заготовляють пшеницю. **Тим часом сама заготівля пшениці є вирішальна ланка у виконанню хлібозаготівельного завдання, бо основна маса незаготовленого хліба припадає на пшеницю...**

„Особливо погано іде хлібозаготівля пшениці в одноосібному секторі".

Ґазета підкреслює перехування та нездавання пшениці по колгоспах, при чому винними вважає „клясово-ворожі елементи". Всю вину в незадовільному виконанню хлібного пляну кладе на „куркулів", в той же час зазначуючи, що не виконують пляну колгоспи з їх проводами. При сконстатуванню таких фактів преса переводить цей провід і цілі колгоспи — в „клясово-ворожі". („Молодий Біл шовик" 1932, 18/II. ч. 16).

Плян весняної сівби — 1932 р.

(З постанови Ради Нар. Комісарів У.С.Р.Р.)

„Визначити засів, площу ярих культур 1932 р. на 19.1 міл. г. з них — 22.2 міл. г. по радгоспах, 16.87 міл. г. по колгоспу та індивідуальному секторах.

„Визначити так і завдання засівів окремих культур: 1) зернових 10,534 тис. г., 2) технечних 3,097 тис. г., конопель 200 тис. г., соняшнику 1,073 тис. г., сої 190 тис. г., махорки 60 тис. г., жовтого тютюну 11 тис. г.; 3) кормових 2,830 тис. г., з них кормових трав на сіно та сіяних випасів 1,991 тис. г., ца насіння 259 тис. г., та засівів насільос 350 тис. г.

„Визначити лінію М. Т. С. (машино-тракторних стацій)— засіяти на весну 1932 р. 7.5 міл. г." („Молодий Більшовик" 1932, 18/II. ч. 16).

III.

РІЖНЕ.

Фінансові справи.

„Рада народніх комісарів затвердила контрольні числа місцевого буджету У. С. Р. Р. на 1932 р. в сумі 870 міл. карбованців проти 708 міл. минулого року.

„Видатки за місцевим буджетом накреслено на народне господарство в сумі 245.3 міл. карбов., на соціяльно-культурні заходи — 476.7 міл. карбованців. Капіталовкладяння в комунальне господарство — 84.6 міл. карб." („Прол. Правда" 1932, 30/1. ч. 25).

Поділ України на области.

Більше року тому, на Україні згідно з постановою московського центру (В.К.П. (б) скасовано було округи й поділено на райони, як основні ланки будівництва господарського та адміністративні одиниці. Як виявилося, поділ на дрібні частини не звязаний між собою, що підлягають безпосередньо центрові (Харків) не виправдав доцільности. Тому, як повідомляє преса: „Партія й влада прийшли до висновку, що між центром і районом слід утворити таку інституцію, яка моглаб бути міцною опорою центрові та відповідалаб за здійснення всіх завдань на своїй території... Партія й уряд, підкреслюючи, що на далі район, як то визначив 6-тий зізд В. К. П. (б), залишається основною ланкою соціялістичного будівництва, вирішили створити на Україні пять Областей: Харківську, Дніпропетровську, Київську, Одеську та Винницьку".

17 промислових районів Донбасу підпорядковується союзному центрові (Москві). — („Молодий Більшовик" 1932, 12/II. ч. 14, „Радянське Село" 1932, 15/II. ч. 866).

Скасування вищої Ради Народнього Господарства й утворення Комісаріяту Легкої Промисловости.

В.Р.Н.Г. — скасовано. Натомісць утворено комісаріят легкої промисловости. Четверта (позачергова) сесія В.У.Ц.В.К., що відбулася дня 9 лютого, затвердила комісаром легкої промисловости Я. П. Ряппа. („Молодий Більшовик" 1932, 12/II. ч. 14).

Український степ в повісті письменниці Рад. України — Докії Гуменної „Кампанія".

Даючи опис виникнення Радгоспу „Червоний Перекоп", Д. Гуменна каже: **„На пройденому його шляху лишаються тільки жахливі картини цілих селищ, здавалось пройшла цим краем згубна війна, набоями з літака поваляла села, ґазами отруйними винищила людей. Так мертво визирає краевид... Аж моторошно!"** („Мол. Більшовик" 1932, 18/II. ч. 16. Д. Гуменна — „Кампанія".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, взиває своїх членів прибути на мітінг, в пятницю, 17 червня, в годині 7.30 ввечір, до галі під ч. 72 Моріс ул. Проситься всіх довгуючих членів вирівнати свої залеглости, за себе і за дітей. Обовязком є кождого члена прийти на цей мітінг, бо є важні справи до вирішення, на що уряд сам не може рішатись. — Т. Наконечний, фін. секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 63, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в пятницю, 17. червня, в годині 7-мій ввечір, в домі Товариства. Также будеться збирати гроші. Обовязком є кождого члена бути на мітінгу, бо уряд і контр. комісія здадуть звіт за пів року. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. — Мих. Личак, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в пятницю, 17 червня, в годині 7-мій ввечір, в Клюбі, 29 Джексон ул. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свої довги, щоб ненаражуватись на нунпенду. — Гр. Сакала, предс.; В. Мандзій, секр.

БАЙОН, Н ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, повідомляє всіх членів, що піврічний мітінг відбудеться в пятницю, 17 червня, в годині 8-мій ввечір, в гали У. Н. Дому, 33-35 Вест 19-та ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо маємо багато справ до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Петруняк, предс.; В. Швайлик, кас.; Л. Бачинський, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих проситься прийти і вирівнати свою належитість. Не явившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Мих. Бартіш, предс.; Мих. Кульчицький, кас.; Василь Голдак, фін. секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19. червня, в годині 1.30 пополудни. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Дмитро Бакай, предс.; Петро Івасишин, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорожська Січ, від. 355, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що піврічні збори відбудуться 19-го червня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній. Проситься всіх членів і членниць прибути на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член або членниця підпадає карі 50 ц., а урядник 1 дол. Таксамо будуть карані ті, котрі на час не являться. — Стефан Юркевич, предс.; Василь Синайко, кас.; Петро Занько, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 19. червня, в годині 12.30 в полудне, при 1944 Вест 19і ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг і вирівнати свої вкладки, бо контрольна комісія буде рахувати книжки за пів року. — Іван Магас, предс.; Микола Читвінський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Вас. Великого, від. 214, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 18 червня, в годині 7-мій ввечір, в гали парковій при 29 Галстед ул. На цих зборах усі члени обовязково повинні явитися, бо будуть важні справи до полагодження. Довгуючі члени обовязково повинні вирівнати свої залеглости на цих зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Ів. Паславський, фін. секр.; Ів. Фітель, предс.; Мик. Гладкий, кас.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє, що засідання відбудеться в суботу, 18 червня, в годині 6-тій ввечір, в гали церковній. Усі члени обовязково мають бути на мітінгу, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі просили о позичку, нехай прийдуть на мітінг підписати свої папери. — Ів. Березовець.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє, що мітінг відбудеться 19. червня, в годині 1.30 пополудни, у Михайла Олексяка. Проситься всіх членів явитись на мітінг, бо маємо багато справ до вирішення. — Мих. Пашко, предс.; Яким Мигелич, кас.; М. Гр. Олексяк, секр. рек.

КАНЗАС СИТІ, КОНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє усіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться 19. червня, в гали, де звичайно. Проситься всіх членів прибути, бо будуть важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Федишин, гол.; Д. Кархут, кас.; Д. Яремко, секр.

ДЖОЛІЕТ, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що піврічні збори відбудуться 19. червня, в годині 2-гій пополудни, в домі предсідателя. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є багато справ до полагодження. Взивається тих членів, котрі працюють, по можности вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть викреслені з Товариства. — Н. Віщун, предс.; Д. Віщун, кас.; О. Бернадин, секр.

АЛИКВІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в пятницю, 24 червня, в годині 7-мій ввечір. Кождий член і членниця, що хочуть бути дальше членами, обовязані приходити на мітінги кождого місяця і платити свої вкладки. Член або членниця, котрі не платять на хору запомогу, будут ьсуспендовані від першого місяця задовження. Довгуючі за три або більше місяців вразі слабости тратять право до запомоги. — Мих. Бац, секр.

ЛОРЕЯН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 34, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 19. червня, в годині 1-ій пополудни, в гали під ч. 2441 Іст 29 ул. Проситься членів прибути на мітінг в означений час, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся на тім мітінгу член заплатить кару 50 ц. Мітінг мусить відбутись на час, бо відтак є концерт Укр.-Ам. Гор. Клюбу. Вкладки до У. Н. Союза будесь відсилати 27. червня. — Микола Фреляк, предс.; Іван Гіль, кас.; Дм. Колачко, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, точно в годині 2-ій пополудни. Проситься усіх членів прибути хоч раз що пів року. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Члени, котрі були суспендовані, нехай зголосяться і вирівнають свої залеглости, то будуть приняті нановоц Не явивші на цей мітінг будуть карані. — Яків Петричкович, пр.; Луць Максимич, кас.; Т. Сенедяк, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Проситься членів прибути, бо буде справоздання уряду за 6 місяці і інші важні справи до полагодження. Довгуючих членів взивається вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — Мих. Філяс, пр., Олекса Целко, кас.; Павло Славич, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 18 червня, точно в годині 5-тій ввечір, в гали українській, Трета і Карбон ул. Проситься кождого члена явитись на цей мітінг, бо буде справоздання за 6 місяців і вибір фін. секр., котрий виїздить з місцевости. Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки. — Василь Підгайний, фін. секр.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі, 14 уд. і 4-та Еве. Обовязком є кождого члена прийти на піврічний мітінг, бо є важні справи, котрі члени мусять самі полагодити. Довгуючих напоминається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Калиновський, пр.; І. Коваль, кас.; М. Землидух, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19 червня, точно в годині 2-ій пополудни, в парохіяльній гали. Проситься всіх членів і членниць прибути, бо урядник здадуть справоздання за 6 місяців. Є й інші справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо наша каса вичерпана і ми не можемо далі тримати членів, коли вони не платять. — Ів. Пендлишак, предс.; П. Мачужак, кас.; Гр. Дидів, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 1-ій пополудни, в гали литовській. Проситься всіх членів прибути на означений час, а довгуючих проситься вирівнати хоч половину свого довгу, бо братська каса вже вичерпана і не можна за нікого платити більше місячних вкладок. Нових членів будемо принимати без вступного. Буде справоздання за 6 місяців. Не явившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. Довгуючі коли не прибудуть і не заплатять хоч половину свого довгу, будут ьсуспендовані. — Конст. Кіньо, предс.; Мих. Ірпка, кас.; Іван Пандрак, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19. червня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній. Кождий член повинен бути на цих зборах, бо є багато справ до полагодження. Не присутні члени мусять поминуватись статутови Товариства. Будемо принимати нових членів без вступного. — Петро Шемердяк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19. червня, точно в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів явитися на тім мітінгу в гали парохіяльній, бо буде справоздання урядників за мин. пів року. Не явившийся член буде караний після статута. — Іван Рудакевич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 220, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження, а передовсім справа реформи. Котрий член не явиться на мітінгу і не заплатить, буде суспендований. — Іван Тарас, предс.; П. Дочич, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Січ ім. Б. Хмельницького повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19-го червня, в годині 2-ій пополудни, в гали під ч. 18 Вудланд ул. Обовязком членів є прибути в означений час та вислухати справоздання контр. комісії за 6. місяців. Довгуючі повинні вирівнати свої залеглости. — І. Сабат, предс.; І. Музика, кас.; В. Гасій, секр.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 4-тій пополудни в гали церковній. Напоминається членів прибути на мітінг і вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Михаїл Яцула, фін. секр.

ВИЛКС БЕРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19 червня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо коли член довгує 3 місяці і більше, а не прийде на збори, то буде суспендований. Родичі, котрих діти доросли до 18 року, повинні переписати їх до старших членів. Будемо принимати нових членів без вступного. Не явившийся на ті збори член підлягає карі після статута. — Петро Герман, фін. секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19-го червня, в годині 1-ій попол., в Юніон Гал, ч. салі 4, 2-гий поверх, на Норт Вайомінг ул. По постановам статута вимагається присутности кождого члена. Довгуючі члени, коли не являться і не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані — С. Гаиняський, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, зараз по Сл. Божій, в церковній галі при Норт Мейн Еве. Проситься всіх членів прибути на мітінг і вирівнати свої вкладки. Члени, котрі довгують більше як 2 місяці, а не заплатять на цім мітінгу, будуть суспендовані. — Григорій Мрикола, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19-го червня, в годині 2-гій пополудни, в гали парохіяльній, при 4-тій ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг. Контр. комісія здасть справоздання за 6 місяців. Є також дуже важна справа, котру повинні вирішити всі члени. Взивається довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Ф. Сагатий, предс.; М. Колодруб, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 73, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 19 червня, точно в годині 1-ій пополудни, в гали під ч. 1929 Вестмінстер ул. На цей мітінг повинні явитися всі члени, бо є дуже важні справи до полагодження. Не явившийся буде караний після статута. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Ілія Чорний, предс.; Мих. Свідер, секр.

Національним ідеалом українського народу перейметься дитина в Старому Краю тільки в „Рідній Школі". Тому піддержім завзято її змагання в її другому пів-століттї!

ХТО БІЛЬШЕ ЧИТАЄ, ТОЙ БІЛЬШЕ ЗНАЄ.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТІЙНІСТЬ — ТАМ СИЛА.

Це вже незаперечний факт, що народи, які сьогодня стоять високо культурно, завдячують це освіті і читанню книжок. Вони не жалують грошей на піддержання своєї літератури, не жалують часу на читання книжок чи ґазет, не дивляться байдужно на освітні потреби. Отже і нам треба памятати, що ї перед нами отворена дорога до просвіти й до більшого поступу, тільки треба цю нагоду використати. На світі було би краще тоді, колиб усі народи стояли менше-більше однаково культурно і просвітно, бо тоді мусів би один другого рівно трактувати. Отже читаймо книжки і часописи якнайбільше, а гарна будучність перед нами.

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що ввесь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх орґанізації, себто в руках самих членів У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи ці книжки й роботи в друкарні „Свободи", вони дають заробляти своїй орґанізації, себто збогачують самих членів У. Н. Союза.

Щоби дати нагоду кождому мати хоч невеличку свою бібліотеку, книгарня „Свободи" постановила продавати кілька місяців книжки по зниженій ціні, яку подаємо внизу. Також імена всіх покупців будемо містити в часописі „Свобода", хоч би куплено книжок за найменшу ціну.

Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на	Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на	Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на
$ 1.00	$ 1.15	$ 6.00	$ 7.40	$11.00	$14.30
$ 2.00	$ 2.35	$ 7.00	$ 8.65	$12.00	$15.60
$ 3.00	$ 3.65	$ 8.00	$10.00	$13.00	$16.90
$ 4.00	$ 4.85	$ 9.00	$11.25	$14.00	$18.20
$ 5.00	$ 6.10	$10.00	$12.50	$15.00	$19.50

УВАГА: До цеї оферти не належать книжки шкільні й молитовники. Шкільних книжок і молитовників не можемо продавати по зниженій ціні. Отже просимо покупців мати це на увазі, щоб висилали замовлення тільки на ті книжки, які подаємо тут у цьому списі:

ОБРАЗКОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Всі нижче наведені книжки є прикрашені меньшими і більшими малюнками, звичайними і кольоровими (деякі лише кольоровими), та відповідним діточим текстом. Кожда книжка має тверду і кріпку оправу. Ці книжки надаються на дарунки для української дітвори.

† **Казки з 1001 ночі** — 35
† **Кіт в сапянцях** — 35
† **Подорож пана Цікавського** (з рухомими образками) 60, в тривкішій оправі — 70
† **Про домашні звірята** — 65
† **Робінзон Крузо** — 35
† **Червона шапочка** 35; з рухомими образками 45; в тривкішій оправі — 60

—o—

КНИЖКИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

(Твори зазначені звіздкою (*) є друковані в Америці, зглядно в Канаді; твори зазначені хрестиком (†) вийшли друком у старім краю; твори без жадних знаків є видані „Свободою").

А.

† **Абатеса ді Кастро,** оповідання, Стендаль, пер С. Пащенко — 50
* **Абу Касимові капці,** арабська казка І. Франка — 30
* **Амалюнґа** або **Дочка дебрів,** оповідання з часів боїв між Европейцями й Індіянами — 20
Американські трости. — Ковбок (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі — 15
† **Андріян і Антіной,** роман, Ґ. Еберс, перекл. М. Троцький, три томи — 1.50
† **Аритметичні правила** А. Чепіги (перерібка В. Вериволі). — 20

Б.

† **Байки Езопа** для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. — 20
† **Байки** Івана А. Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями — 20
† **Байки** Івана де-ля Фонтена, переклав Л. Селянський, брош. — 20
† **Байки Леоніда Глібова,** з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями — 20
* **Байки небелиці** — 10
* **Батьківщина** й інші оповідання, Ів. Франка — 25
* **Библійни повѣсти** изъ старого и нового Завѣта (съ образками), написани священникомъ О. Л., опр. — 1.50
† **Біблія,** святе письмо старого і нового завіту мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра Пулюя, в полот. оправі — 3.00
† **Біля машини,** оповідання В. Винниченка — 10
* **Блискавиці,** суспільна студія і **Жовнірські оповідання,** М. Яцкова — 50
† **Бо війна війною,** збірка нарисів Василя Софронова — 10
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі — 15
* **Боги жаждуть крови,** нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пашук — 75
* **Борба світів** В. Велса — 40
* **Борці за правду,** історичне оповідання А. Кащенка, вид. 4-те — 45
* **Борба Українського Народу за волю і незалежність.** Огляд подій за рр. 1918, 1919 і 1920, і як будувалась Українська Держава. Написав Д. Долинський — 1.00
† **Брати Моуглі,** оповідання з життя дитини між звірами. Р. Кіплінґа (переклав Ю. Сірий) — 60

В.

* **Варвара Убрик,** опов. з життя в монастирах — 40
* **Варіят** з 1906 року. — 2. **Вірші.** — 3. **Між бурливими филями,** драма на 4 дії. В. Бабієнка — 35
† **Василько Ростиславич,** історична повість з XI віку, в 2-ох томах Володимира Бирчака — 1.00
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців — 50
Весела книжочка, з 17 образками Гумористично-сатиричний збірник для сумних людей — 35
Веселий оповідач, веселі оповідання Б. Грінченка — 25
* **Ветеринар,** або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і англійських видавництв М. М. Белегай, з ілюстраціями — 60
* **Вечері на хуторі біля Диканьки,** повістки Миколи Гоголя — 15
† **Вибір Поезій,** О. Федьковича — 10
* **Відвдячився,** оповідання з козацької давнини, А. Чайковського — 1.00
† **Відмолодження,** після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками — 10
† **Відродження,** роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівнане видання. Три частини в двох томах, опр. — 2.75
† **Від себе не втечеш,** оповідання Марка Вовчка — 20
Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіва — 40
Вічевий співаник — 5
* **Вічний Жид** — 10
† **Вибір творів,** Яків Щоголів — 25
Вибір поезій Івана Франка і короткий начерк його життя — 35
† **В затінку й на сонци** та інші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. — 50
* **В неділю рано зілля копала,** оповідання О. Кобилянської — 75
Вода в природі. — Уміркований та щирий, В. Винниченка. — Заграй — Останки „Фортуни" — Дні нашої слави і недолі — 20
* **Вступні Слова і Принагідні Мови** світського змісту, уложив і виголосив о. М. Кінаш — 1.00
† **Вступ до метафізики,** нап. Анрі Берґзон, пер. Евген Яворський — 35
† **Всесвітна Історія,** в 3-ох томах, Чайковського — 3.25
† **Всесильний доляр,** оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова — 60

Г.

† **Гайдамаки Т. Шевченка,** видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьоною, велика настільна книга (13x17 цалів), в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5,00, в люкс. оправі — 6.00
† **Гайдамаки** Тараса Шевченка — 50
* **Галицькі анекдоти,** гумористичні оповідання Мст. Руса — 10
† **Галичина в життю України** д-ра Лозинського — 25
* **Галка смерти.** Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука — 5
* **Гарна історія о терпеливій Олені,** донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя — 20
Гаси огонь, поки не розгорівся й інші оповідання — 20
* **Герой Капіталу** Антона Сінклера (перекл. Н. Романович) — 30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями — 25
* **Гіпнотизм і суґестія** в 2-ох частях — 40
† **Голод,** оповідання В. Винниченка — 5
† **Голод на Україні,** з 39 образками й діяграмами. І. Гарасимович — 50
† **Гордий цар, Про царенка Івана та чортову дочку,** українські народні казки (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Магалевського — 20
† **Гостинці,** збірка фейлетонів, Миколи Синежупанця — 25
† **Граматика української мови** для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав д-р Василь Сімович. В полот. оправі — 3.75
* **Грішники,** роман-хроніка, О. Я. Кониського — 80
* **Гумор і сатира** — 25
† **Гуморески,** нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. — 20
Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича — 25

Ґ.

Ґеновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть — 30
† **Ґеновефа,** оповідання для народу, переповів А. Яворівський, з численними образками — 35
† **Ґолем,** оповідання Г. Майрінка (пер. В. Левицький). В опр. — 1.50

Д.

* **Дарвінізм** Еміля Ферріера (переклад з французького) — 80
* **Два мужі — одна жінка,** оповідання Е. Золі (переклав Ом. Ревюк) — 20
* **Дві могилі,** оповідання з сибірського життя, І. Королевського — 10
* **Дві староруські повісти про св. О. Николая,** нап. д-р В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями — 10
* **Девять братів і десята сестриця Галя,** Марка Вовчка — 20
† **Девять братів і десята сестриця Галя,** оповідання Марка Вовчка — 20
Де любов, там і Бог, оповідання, гр. Л. Толстоя (перекл. Ю. Сірий) — 15
† **Дещо про гроші** — 10
* **Діявольська справа,** або Як ke. Шмідт замордував Анну Авмілер — 25
* **Для домашнього огнища,** повість І. Франка — 85
Дон Кіхот із Манчі, Високодумний Рицар, в 2-ох томах — 1.00
† **Дорош, Гаркуша** й інші оповідання. Олекса Стороженко — 45
* **Доля України,** вірші, Дм. Штогрина — 35
* **Домашня кухня,** або **Як варити і печи,** Леонтини Лучаківської, в оправі — 1.00
* **Домашній лікар,** М. М. Белегая — 75
† **Достойно есть,** збірка в Шевченкові роковини — 15
† **Думки** Тараса Шевченка — 20
Дяк, оповідання Марка Вовчка — 20
† **Дужим помахом крил.** Роман. Написав А. Крушельницький. Перший том 1 частина 212 ст. II. частина 192 ст. — Другий том, I. частина 248 ст., II. частина 252 ст. Це покищо одинокий у нас письменницький памятник наших визвольних боїв у Галичині 1918 р. З великим знанням речі здебільшого на основі освітлення матеріялів, — отворює Крушельницький хід военних подій та постатті головних героїв. Всі части — 2.50

Е.

* **Еволюція в образках,** Д. Гирда — 1.25
* **Евстахій,** повість з перших віків християнства, Хрістофа фон Шміда — 30
† **Електричність,** Н. Р. Кемпбела — 35
† **Енеїда.** Твори І. Котляревського — 45
* **Есперанто,** український підручник міжнародньої мови — 40

Є.

* **Єзуїтська преподобниця,** історичне оповідання, Ор. Левицького — 25
* **Єлисавета, мучениця на царськім престолі,** з німецького переклав М. П. Б. Ясенівський — 60

Ж.

† **Жах.** Збірка оповідань Бандурист — 10
† **Життя і відносини на Радянській Україні.** І. Герасимович — 20
* **Жителі Марса,** Вол. Гериновича — 10
Життя, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах — 15
Жінка і її значіння в суспільнім життю. — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі — 15

З.

† **Завдання нової школи,** нап. д-р Густав Вінекен — 10
За вольности України, Яр. Весоловського — 5
† **Залісся,** повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. — 1.00
† **Замітки про сільське господарство,** Вол. Нікольського — 35
† **Записна книжка,** оповідання, В. Винниченка — 5
* **Запорожська слава,** історичне оповідання, А. Кащенка — 50
† **Запорожці,** казка Івана Нечуя Левицького — 20
* **За рідний край,** оповідання з часів Хмельниччини, Н. Бурлахи — 30
За сестрою, оповідання з козацької старини, А. Чайковського — 35
† **Захар Беркут,** образ громадського життя Карпатської Руси в XIII віці, повість Івана Франка, опр. — 1.50
† **Збірка „Вільного Слова"** за 1-ший рік видання в полотні 1916 року — 10
* **Збірка оповідань для української молодіжи** — 40
Збірка повісток — 10
† **Збірник народних пісень і дум,** брош. 50, опр. — 65

Замовлення і належитість слати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

МИННЕАПОЛІС, МІНН.

Свято Рідної Школи.

День 29. травня буде довго в памяти нашої місцевости, бо в той день ми почули голос „Рідної Школи" з уст її делегата, п. Л. Ясінчука. Наша місцевість запросила до себе дорогого гостя, щоби від нього довідатися про становище нашої „Рідної Школи" в краю, щоб у міру наших сил прийти їй на допомогу.

До приїзду д. Л. Ясінчука зійшлись на нараду відпоручники від двох парохій: від української православної парохії й української католицької парохії. Відпоручники прийшли до заключення, що в народній справі вимагає національна честь всім іти рука в руку, рамя об рамя, щоб спільна робота принесла хосен українському народови в Рідним Краю й тут в Америці.

Тому на свято наше громадянство прибуло численно. Свято відкрив і ним проводив громадянин І. Кіт, а секретарювали Микола Ґрубрин і Михайло Канюк.

Вступне слово виголосив о. І. Ковальчик, парох при грекокатолицькій церкві, який закликав до згоди й спільної праці на народній ниві, щоб разом помагати матеріяльно свому народови, бо чим більше будемо помагати свому народови, тим скорше наступить визволення.

По промові виступив хор з католицької парохії й відспівав кілька пісень під проводом п. М. Костенка. Потім деклямувала пані М. Процай „Бенкетуй, несита"; сольо відспівав п. О. Блажкевич „Віють вітри" і „Реве та стогне". Акомпаніювала на піяні панна Любка Паньків.

Громадянин І. Кіт представив присутним п. Л. Ясінчука, делегата Рідної Школи. Шановний делеґат, починаючи свій реферат, передав нам щирий привіт від братів і сестер з Рідної Школи з Рідного Краю, а відтак пояснив значіння й вагу Рідної Школи.

По рефераті виступив хор з православної громади під дірігентурою о. К. Кирстюка. Хор гарно відспівав кілька пісень. Далі деклямувала пані М. Кіт „Не здурила". Сольо відспівала панна А. М. Кіт на фортепяновій гармонії. На кінці забрав голос о. К. Кирстюк і палкими словами подякував присутним за численну участь на святі 50-літнього ювилею Рідної Школи, а також за щедрі жертви, які зложили на Рідну Школу. Бесідник підкреслив, як це гарно, що в Міннеаполіс Українці злучились на такім святі. О. К. Кирстюк закликав, щоб і на будуче не забувати, що такі свята, як Т. Шевченка, І. Франка, Злука Земель, Листопадове Свято і інші, не повинні ділити нас, але ми маємо святкувати разом їх як одна громада. Тоді краще поможемо нашим братам у Рідним Краю матеріяльно й морально. Світ, побачивши одноцільний український фронт, казав бесідник, мусить остаточно стати по українській стороні й осудити наших диких ворогів. На закінчення о. К. Кирстюк подякував також і делегатови Рідної Школи, що прибув до нас і розказав нам про наших братів і сестер в Рідним Краю. Закінчив бесідник тим, що ми не тільки повинні давати на Рідну Школу, як хто до нас приїде, але повинні поставити пушки в обидвох церквах і народних домах з написом: „Дар на Рідну Школу", щоб збирати завжди допомогу. Тоді ми дійсно можемо сказати, що помагаємо Рідному Краєви. Бесідника нагороджено рясними оплесками.

„Ще не вмерла Україна", відспівали спільні хори, чим закінчено свято Рідної Школи.

Присутні зложили на Рідну Школу $140 і 9 акцій Земельного Банку у Львові.

Слідуючі жертводавці зложили датки: Українська православна церква $20; проф. унів. д-р А. Ґрановський $10; М. Ґрубрин $5 і 6 акцій; П. Кіт, П. Качмар, М. Кіт, О. Симрозум, Союз Українок при православній парохії, Молодечий Клюб при католицькій парохії, Сестрицтво Пресв. Діви при кат. парохії по $5; о. К. Кирстюк, П. Гайва, С. Коцюба й П. Андрущак по $3; Дівоче товариство при православній парохії $2.50; Катерина Качмар, М. Канюк, І. Якимів, Т. Луців, М. Семотюк, М. Манзен і К. Рихлій по $2; І. Козак, В. Мельник, А. Паньків, А. Приймак, С. Рихлій, П. Чучман, О. Блажкевич, И. Олійник, И. Ковалів, І. Процай, М. Гусак, О. Вонс, В. Рефщо, І. Денис, Катерина Пилатюк, П. Федорців, І. Гарасим, І. Шміґановський, М. Бойко, И. Переймибіда, П. Кольба, О. Кузик, А. Сінкевич, О. Козак, М. Кучинський, І. Павчак, О. Шабатура, П. Пікула, Р. Бачинський, П. Угринчук, Ю. Деделюк, И. Ґреськів по $1; А. Процай і Ґ. Пастушенко по 1 акції Зем. Банку. — З віднак при дверях $8.75; дрібними датками 85 ц.; о. Кирстюк доложив 15 ц. Разам зібрано $140 і 9 акцій Земельного Банку. Передано п. Л. Ясінчукови $140 на Рідну Школу.

Микола Ґрубрин,
Михайло Канюк.

ДРІБНИЧКИ.

Султан Амурат І. мав 40 тисяч ловецьких собак, а кожен собака мав золотий нашийник.

—o—

Мезерані, автор словника французької Академії, працював лише при штучним світлі; вікна його кімнати були щільно позатикані. Коли хто його відвідав, відпроваджував його зі свічкою в руці аж до дверей.

—o—

Ігумен Тома Родаціюс уроїв собі, що нараз перемінився в скло. Тому казав облакувати себе соломою та обережно носити в куфрі.

—o—

Якась скупа пані не писала ніколи точок понад „і", щоби заощадити чорнила. Про неї говорили, що ніколи не плювула би, щоби не відчувати спраги. Світла ніколи не бачили в її хаті. Своїм скупарством була майже така славна як її мати, мадам Льонорман.

—o—

Англійський старшина Редлінґтон млів, коли стрінувся з черцем-капуцином.

—o—

Атиля, король гунів, що жив у 5-му столітті, дожив до 124-го року. Був би прожив ще більше літ, як впевняли його лікарі, колиб не жив так розпустно. День перед смертю оженився був іще раз із якоюсь дуже гарною княжною.

—o—

Начальник Ірмінґер у Ціриху міг цілу промову, що тревала три чверти години, коли йому її перечитали лише раз, виголосити напамять слово в слово.

—o—

Танечниця Англє, що жила два століття перед цісарем Августом, уміла випити 6 літрів вина, зїсти 6 фунтів мяса та 12 шматків хліба.

—o—

Аеліян наводить багато людей, які залюбилися в статуї. Перський цар Ксеркс залюбився був у якесь дерево, Нарцiз у свою відбитку, яку побачив у плесі води.

—o—

Дрес знав Гомера, а Салюст Демостена на память.

В якомусь селі недалеко Донделъта в графстві Перт знайшли в 1769. році одного ранку всіх людей неживих у ліжках. Ніколи не вдалося ствердити, яка то була причина.

—o—

Дешаль каже, що в 1640. році падав у Римі град величини курячих яєць. Мотон бачив у Нортгемптені підчас градової хуртовини град 5 цм. довгий, 3 цм. грубий. В Кремлі в 1720 р. падав град, з якого деякі грудки важили 6 фунтів.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ. (59)

Тимчасом на арені цирку в Кастра Санґвінаріюс відбувалися бурхливі сцени. Нарід зірвався зі своїх місць і ришув до льожі імператора з грізними криками. Найгорячіші голови випиралися наперед і все ближче до льожі імператора тягнули за собою натовп. Всі кричали: „Геть імператора! Вбийник! Не смерть, а нагороду переможцеви!" Імператор блідий сидів на свому престолі в оточенню варти.

Імператор зробив знак рукою і воїни кинулися на людей. Списами й мечами відігнали людей геть від льожі імператора. Декого поранили, декого арештували. Беззбройний натовп не міг утриматися проти узброєної варти й, проклинаючи імператора, відступав геть. Нарешті всі знову розсілися по своїх місцях і звідти обурені, а разом з тим і цікаві, чекали дальших розпоряджень імператора. Стара приказка: „хліба й видовища" мала рацію.

Обурений щойно натовп уже зовсім затих і чекав, коли не хліба, то „крови й видовища". Спокійний серед арени стояв Тарзан і думав тяжку думу. Він пригадав своїх приятелів дикунів, малпи, звірів, які ніколи не лишали його в небезпеці, а боронили його до загину. Тим диким людям і тваринам не треба було ні крови, ні видовищ, ні хліба. Вони знали лиш одно: що свого мусять боронити від напасти ворогів.

Тарзан почув дикий крик частини обурених глядачів, в більшої частини радих і задоволених з того, що вони зараз побачать. Бачив, що увага всіх звернена вбік. Тарзан зиркнув туди й побачив, що з широкої брами з підземелля виходять на арену шість величезних самців-малп. Чимсь дуже пороздражнені й люті рухалися малпи тісним гуртом. Побачивши перед собою зненавиджену ними людину, що звалася по їхньому Тармаґані, вони люто кинулися вперед.